

## זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 8:19	Minneapolis, MN - 8:45
Brooklyn, NY - 8:12	Miami, FL - 7:58
Chicago, IL - 8:09	Monsey, NY - 8:14
Houston, Texas - 8:07	Montreal, Quebec - 8:29
Johannesburg, S. Africa - 5:08	Passaic, NJ - 8:14
Lakewood/Deal, NJ - 8:11	Toronto, Ontario - 8:45
London, UK - 9:06	<b>Yerushalayim - 7:13</b>
Los Angeles, CA - 7:50	Zurich, Switzerland - 9:08

# בשבילי הפרשה

## ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת קרח, תשפ"ה



## בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א  
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

### מצות תרומות ומעשרות

כל חלב יצהר וכל חלב תירוש ודגן ראשיתם אשר יתנו לה'. מכאן מצות תרומות ומעשרות. והרבה ראשונים סברי שהחיוב מה"ת רק כמפורש בקרא על דגן תירוש ויצהר.

והראשונים הקשו מחולין ק"כ ע"כ איך אפשר לדרוש גזירה שוה לענין תרומה משאר פירות מביכורים דמשקין היוצא מהן יש בו דין תרומה, והרי אין דין תרומה כלל מה"ת, וע"ש ברש"י ובעה"מ שנדחקו בזה. ות"י הראב"ד בס' כתוב שם שהמפריש תרו"מ משאר פירות אף שאין בהם חיוב מ"מ חל על הפרשה דין תרומה מה"ת.

ובעיקר דעת הראב"ד בס' כתוב שם פ' העור והרוטב, כבר הובא גם בכר"פ פרק ג'. והנה ע"ש בפרחי ציון מר' ירוחם פערלא אות ל"ד שכתב דמקור הראב"ד שיש לחלק בין חיוב וחלות הוא מירושלמי פ"ק דמעשרות לענין הפקר, וכמו שהביא הרמב"ם פ"ב מתרומות הי"ב.

והקשה (ד"ה איברא) על הראב"ד מפסחים מ"ו הנת לתרומה תבלין דרבנן, וכן הקשה מביצה ג' ע"ב וזבחים ע"ג דמבואר דאינו אלא מדרבנן, ות"י דהראב"ד לא כתב אלא לתרץ הגמ' בחולין ק"כ ע"כ איך אפשר לדרוש גזירה שוה לענין תרומה משאר פירות מביכורים דמשקין היוצא מהן יש בו דין תרומה והרי אין דין תרומה כלל מה"ת, וכ"ז לענין אם עשה כן ורצה שיחול שם תרומה מה"ת, אבל עכשיו שתיקנו חכמים לא תיקנו שיפריש תרומה שחל מה"ת אלא תיקנו בסתמא חיוב מעשה הפרשה וכיון שהוא עשה מעשה הפרשה דרבנן לא חל עליו דין תרו"מ מה"ת. (ונמצא דלא כתב כן הראב"ד הלכה למעשה לדידן).

וכתב שם (ד"ה ועכ"פ ?) דלפי הראב"ד מיושב קו' תוס' בר"ה י"ב ע"א מכמה דוכתי דמצינו דבילה וכדומה שהם תרומה מה"ת, וצ"ל לדבריו דלא איירי במי שהפריש לקיים הדין דרבנן, וכנ"ל, אלא במי שהפריש והיה בדעתו לעשות חלות תרומה דאורייתא.

הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו  
בציון במייל bishvillehalacha@themir.org

### נושא בעול עם חברו

**מרן ראש הישיבה הגה"ח הרב אליעזר יהודה פינקל זצלה"ה** היה מרבה לצום על צרותיהם של אחרים.

היו אנשים שביקשו ממרן רה"י זצ"ל להתפלל לישועתם, אך משנושעו לא באו להודיע לו על כך. מרן רה"י היה מעיר על כך: "למה לא סיפרתם לי? אני עדיין צם על הצרה הזו!"

הרה"ג רבי יואל שוורץ זצ"ל מביא בספרו "מרבין תורה הגדול" דברים שכתבו בני המשפחה על מרן רה"י זצ"ל:

"בנקל היה אפשר לספק את כל צרכיו של ר' לייזר יודל, כי מעולם לא הצטרך לשום כלום, וזה בדיוק היה הקושי שבדבר. בימים בהם בא אוכל לפיו, סעד רק פעמיים ביום, אלא שפעמים רבות לא סעד כלל.

תלמיד כי יכנס אליו וסיפר לו על צר ומצוק שמצאוהו, מיד קיבל עליו תענית

למחר לזכותו...

והרבנית, בתו, אשת מרן רה"י הגר"ח שמואלביץ, שהכינה והגישה לו את ארוחותיו, הייתה נכנסת בלב כבד: יאכל היום?! לא יאכל!?

ובאותן עיתים תכופות, בהן היה עליה להחזיר את המגש כלעומת שבא, הייתה אומרת ודמעות בעיניה: היינט עסט ער שוין נייט (תרגום: היום הוא כבר לא אוכל).

האב הגדול, שידע עד כמה כואבת בתו את תעניותיו, ניסה לפעמים להצניע את המגש שיד לא נגעו בו בכל מיני מקומות מסתור. אולם היא ידעה לחפש ...

בימים בהם לא התענה, לרווחתה של הרבנית, היה עליה להשגיח השגח היטב, שלא יכנסו לדבר עם אביה בלימוד במהלך הארוחה שכן ר' לייזר יודל לא היה אוכל בפני אדם"

### ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עד קריאי מועד אנשי שם (טז, ב)

הנה במחלוקתו של קורח השתתפו מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות. וצריך להתבונן, איך יתכן שכ"כ הרבה צדיקים נפלו ברשתו של קורח, ובפרט שעד אז לא קם מי שחלק על מנהיגותו של משה רבינו?

אלא שעיקר כוחו גדול של קורח היה הליצנות. וכמש"א חז"ל (ילקוט"ש במדבר טז רמז תשנ): ובמושב לצים לא ישב - זה קורח שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה, כינס עליהם כל הקהל וכו' התחיל לומר לפנייהם דברי ליצנות, אמר להן אלמנה אחת היתה בשכנותי ועמה שתי נערות יתומות וגו', עיי"ש באריכות כל דברי המדרש.

מבואר בחז"ל שע"י הליצנות הצליח קורח להטות את ליבם של מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות ושאר כל עדתו. כח הליצנות הוא איום ונורא. אפילו חכמים ופקחים וראשי נשיאי העדה לא יכולים לעמוד בפניו, הוא מסיח את דעת ומבלבל את המחשבה.

קורח ידע את כוחה הגדול של הליצנות והשתמש בכך נגד משה ואהרן, אפילו שלא הייתה שום טענה אמיתית נגדם. בסיפור הליצנות שלו הוא הצליח לבלבל את כל המצוות בתוך סיפור האלמנה האומללה ולהטעות עי"ז את עדתו עד שכפרו בעיקר וירדו לשאול תחתית.

יש כאלו שמחליפים בין ליצנות לשמחה. אדם צריך להיות שרוי תמיד בשמחה ולהסתובב בין הבריות בפנים צוהלות. אך הליצנות היא ענין אחד לגמרי. מי שעושה ליצנות וצחוק מכל דבר הוא בא לידי זלזול בכל דבר שבקדושה וחו"ו אינו מחשיב שום מצוה וברגע אחד הוא נופל ברשתו של היצר הרע וכל העברות מזומנות לפניו.

ליצנות ומחלוקת אחת הן. כשם שיסוד מידת הליצנות הוא חיסרון שיקול הדעת וכובד ראש, כך יסוד החזקה המחלוקת הוא במה שאדם אינו עומד על מעשיו מתוך עיון ומחשבה ואינו בוחן את מעשיו אם טובים הם או לא. נמצא שכפי מידת הליצנות באדם כך היא מידת המחלוקת. אדם שנוהג במידת הליצנות יכול ברגע אחד ליפול לבוא לידי מחלוקת וליפול עד שאול תחתית.

מרן רה"י הגאון הרב נתן צבי פינקל זצלה"ה





## רציפות התורה

לרגל המצב בארה"ק, שיחת חיזוק שמסר מורנו רה"י בתקופה זו בשנת תשע"ג יראה חכם ויוסיף לקח.

שבת. פעם שאלו אותו למה הוא מתאמץ כ"כ ללמוד בשבת בזמן הסדרים? הוא ענה שהוא מתבייש שהנשמה יתירה יורדת לעולם וכשתחזור למעלה ישאלו אותה מה חידשת בשבת, רחמנות עליה אם היא תשתוק ותחזור כמו שהגיעה. החיים זורמים ברצף אחד, זה לא עוד כולל זה לא עוד שעה, זה הבדל של חיים עם רצף אחד לבין חיים של קרעים קרעים. איזה אושר וסיפוק זה להתחיל שבוע אחרי הספק של רצף של שישי שבת. אסור לעולם להתיימש, תמיד להתחזק שוב ושוב ולחזור לחזית, אנחנו בעת מלחמה אסור לנו להתרפות, סדר צריך להיות סדר שלם בלי הפסקים.

יש ב"ה הרבה שקבלו על עצמם לדחות את כל הצרכים והמפריעים לסוף הסדר, לעזוב את כל המפריעים והמכשירים ולא להכניסם לביהמ"ד בשעת הסדר והתפילה, הם מעידיים שיש להם סיפוק שאין לשער. בחורים שלומדים שעות רצופות הם מרגישים שהם גדלים, כל יום כזה שעובר הם פשוט נעשים אדם אחר לגמרי. אם לומדים עם הפסקים כל טלפון כל היסח הדעת מיד מוציא אותו מהלימוד, הוא בקושי נושם אז איך הוא יכול לצמוח? איזה סיפוק יש בלימוד כזה?

החזו"א כותב שלימוד יום אחד במסירות גמורה שוה יותר ממאה ימים אחרים, של בית רבן גמליאל לא היו מניחין לומר לאדם אסותא כשמתעטש מפני ביטול תורה. אם לפועל נפסק שלא יאמר שלום באמצע המלאכה, כ"ש במלאכת שמים שזה מלאכת ה' רמיה.

אין ספק כשציבור כזה מתחזק כמה סנגוריא זו, כמה הצלה וישועה זה מביא. בנפש החיים שער ד פט"ו מביא מחז"ל בתד"א (סא"ר פ"ד), כל ת"ח שעוסק בתורה אינו צריך לא חרב ולא חנית ולא כל דבר שיהיה לו שומר אלא הקב"ה משמרו בעצמו כו'. וכפי ערך הקיבול אשר יקבל עליו עול תורה באמת ובכל כחו, כן לפי זה הערך יסירו ויעבירו ממנו טרדות ענייני זה העולם, והשמירה עליונה חופפת עליו, והוא כבן המתחטא על אביו, ואביו עושה לו רצונו ומשלים לו כל חפצו, כמ"ש רז"ל (ע"ז י"ט א) כל העוסק בתורה הקב"ה עושה לו חפצו, א"ר טוביה אמר שמואל, כל המרפה עצמו מד"ת אינו יכול לעמוד ביום צרה שנאמר, "התרפית ביום צרה צר כחכה". וכידוע ג"כ מאמרם ז"ל (בב"ר פס"ה), בזמן שהקול קול יעקב בבתי כנסיות ובבמ"ד אין ידי עשוי שולטות, ואין השונא בא אלא ע"י רפיון ידים מן התורה כו' ע"ש. ובפרק כ"ב מוסיף הנה"ח: ואף גם איש א' מישאל לבד, רב כחו שבידו להעמיד ולקיים את כל העולמות והבריאה בכללה ע"י עסקו והתבוננותו בתוה"ק לשמה.

אחי ורעי בני התורה הקדושים, מה מוטל עלינו לעת כזאת? המלחמה היא חדה וגלויה הס"א מוציא את כל הנשק שלו על בני התורה, הוא מחפש את הנעשה ונשמע, את העמל התורה, את הקבלוה מאהבה של דורנו. חוד החנית היא גלויה, א"א

עת צרה היא ליעקב וממנה יושע, קוראים לנו משמים ישירות בני התורה להתחזק בתורה, אם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנהר חכה לו. עלינו הוטל להיות הדור האחרון של עקבתא דמשיחא, זו אחריות עצומה אבל גם זכות עצומה.

כתוב בגר"א ואת לאה וילדיה אחרונים ואת רחל ואת יוסף אחרונים - זו המלחמה האחרונה המלחמה עם בני התורה ועם התורה ישירות ע"ז היצה"ר שם את כל הכח. א"ל הקב"ה לאברהם אבינו בעקידת יצחק בבקשה ממך נא עמוד לפני נסיון האחרון הזה.

מה מבקשים מאתנו? אמר הח"ח אם יתכנסו כל התנאים והנביאים לא ימצאו עצה יותר טובה ממה שאמרו לנו חז"ל יעסוק בתורה וגמ"ח. לפני השואה הקב"ה צעק לנו במילים ברורות ע"י הגויים אל תתערבו בין הגויים אל תלמדו אתם אל תגורו אתם, עכשיו צועקים לנו תאחזו חזק בתורה, תחזיקו חזק שיראו ברור שאנחנו לא נעזוב את התורה הק'. זה הזמן שאנחנו צריכים להוכיח את עצמנו כאותם דגים שאמר ר"ע לפפוס בן יהודה שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו בתורה והיה ר"ע מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה, אמר ר"ע ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו עאכו"כ. אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה כי הוא חייך ואורך ימך אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאכו"כ. זה יותר מאשר יהרג ואל יעבור זה לא סתם מעשה עבירה אלא בלי תורה אין לנו חיים כפשוטו ממש, אם ח"ו יש רפיון בתורה מיד תשש כחה של מעלה וח"ו יש מצב של קטלא פלגא רח"ל.

כמה שאנחנו לומדים תורה ביתר שאת, יותר שקיעות, יותר התמדה, כמה שאנחנו מתנתקים מכל המפסיקים מכל המפריעים מכל השייכות לעוה"ז, כך יותר חיים ושלום ופרנסה ובריאות וכל הטובות שבעולם, רואים את זה בחוש ממש.

מה מוטל עלינו לעשות בשעה שפוגעים בבבת עינו של הקב"ה בני התורה הטהורים? פשוט מלחמה בה' ובתורתו רח"ל, בשביל למתק את מדת הדין אנחנו צריכים טיפה מסירות נפש על תורה, קצת יותר התמדה, להיות שקוע כל הרמ"ח במתיקות ובעיון התורה ולא ללמוד קרעים קרעים, וע"ז גדולי ישראל הורו לנו להתחזק בזמני רפיון בעיקר בשישי שבת. לא ניתנו שבתות ויו"ט אלא כדי שיתעסקו ישראל בתורה. החזו"א אמר שהט"ז ורעק"א הגיעו למה שהגיעו בגלל שהקפידו על שישי שבת, הרי אינו דומה מי שחי ונושם ברצף לבין שכל שבוע מפסיק את החיים רח"ל. שליש מהחיים רח"ל הולך לריק, זה פחד נורא.

כמה אאמו"ר זצ"ל היה מדבר ע"ז ופועל ע"ז, הוא עצמו היה דמות מופת שעיקר השטייגען שלו היה בימי שישי שבת שלא היה לו שיעורים, היה מתמיד ולומד כ-18 שעות ויותר בשישי



יותר מהרגיל, ברור שזה יכול לבטל כל הגזירות אם נקבל ע"ע כ"א כפי יכלתו חיזוק בתורה, שנתחבר לתורה בכל נפשינו בלא חציצות ומפסיקים, בלי להוציא את הראש מהמים ששעה תהיה שעה וסדר יהיה קודש קדשים, שהראש יהא מונח כולו במתיקות התורה ובפרט בזמני רפיון. לזה הקב"ה יושב ומחכה, אנחנו כיום במצב שר"א אמר אם עושיין תשובה נגאלין ואם אין ישראל עושיין תשובה אין נגאלין רח"ל. זהו מדת הדין, אם לא זכאין אין זכויות. ר' יהושע אמר אם אין עושיין תשובה הקב"ה מעמיד להם מלך קשה כהמן ומיד הן עושיין תשובה, אנחנו בוחרים את האופציה השלישית, עושיין תשובה מאהבה ולא ע"י יסורים וחליים רעים וגזירות קשות. הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו ודאי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב.

רבש"ע אין לנו מלך אלא אתה, אבינו אתה, כמה גזירות ועקידות ושואה ושמד העם שלנו עבר ופשט צוארו על קידוש שמך שלא לבטל קוץ אחד מהתורה, עשה למען שמך עשה למען תורתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. רבש"ע איפה עוד יש לך עם כזה שלומד תורתך הק' מתוך הדחק במסי"נ, אלפי שנה עמלים בתורתך הקדושה, נא אל תשכחנו, שלא תמוש התורה מפינו ומפי זרעינו עד עולם. ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, קדש את שמך בעולמך ובישועתך תרים ותגביה קרננו למעלה בקרוב.

להמשיך עוד את השגרה, זה לא מדובר על עוד חיזוק, כאן צריך לגלות כמה באמת אכפת לנו מהתורה הק', כמה אנחנו מוסרים נפשנו עליה, צריכים להראות כמה אנחנו מוכנים להשקיע משהו יותר מהרגיל. אנחנו כיום בבחינת עד מתי אתם פוסחים על שני הסעיפים אם ה' הוא האלקים לכו אחרי, היום יודע כי יש אלקים בישראל ואנחנו עמו וצאן מרעיתו, הוא נתן לנו את כלי חמדתו ואנחנו נדבק בתורה ונעמול בה בכל כוחנו. בשמים רוצים לראות כמה אנחנו מוכנים להקריב משהו מההרגל מהשגרה קצת יותר מהרגיל, דורשים מאתנו מסי"נ. אם האבא זצ"ל היה כיום מי יודע אם היה מחזיק מעמד. הוא היה מוסיף עוד ועוד מסי"נ כפי שהוא מסר את נפשו כל חייו. הוא ידע מושגים של מסי"נ, ימי שישי בחורף היה לומד מ-8 עד 4 רצוף בלי הפסק כלל, ואחרי הסעודה בליל שבת עוד כמה שעות. הוא תמיד היה מספר על מה שהסבא הגרא"י זצ"ל חייב אותו ללמוד 12 שעות ביום, הוא חשב שזה קל אבל הוא ראה שזה מעסיק אותו כל היממה, הוא תמיד צריך להשלים ולהיות עסוק בתורה. צריך להראות כמה התורה היא באמת משוש חייו חמדת לבבנו לא נעזוב אותה ולא נרפה ממנה, סדרים רצופים, ג' סדרים שישי שבת מוצ"ש, ובודאי שהסדרים עצמם שיהיו קודש קדשים. מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי.

אין ספק שקבלת התורה של ציבור כזה שכל חיזוק שכל יחיד יקבל ע"ע שיראו הנה יש ציבור כזה שמוכנים להוכיח קצת



BELOW IS AN ENGLISH ADAPTATION OF THIS WEEKS' PARSHA PREVIEW WHICH CAN BE HEARD LIVE EVERY WEDNESDAY AT 2:15 PM

## Kinah: the Good, the Bad, and the Ugly

Harav Hagaon Yehuda Wagshal Shlita

Korach, we know, was the consummate baal machlokes. There's even an issur in the Torah to perpetuate a machlokes as he did: וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וַיִּכְעַדְתּוּ. But what was the middah that spurred him to start this machlokes? One might think he had a quarrelsome nature, and that is what led him to challenge Moshe. Rashi, however, teaches us that the root of his machlokes was something else entirely: kinah.

Korach was jealous that Elitzafan ben Uziel was appointed nasi, and his frustration upon being passed over for this position led him to start his machlokes.

Kinah is among the worst of the bad middos, as Chazal teach: הַקִּנְיָה וְהַתְּאֵוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם. The Mesillas Yescharim (ch. 4) makes an interesting observation about this middah, which, as far as I know, is not said regarding any other middah: He says that this middah is to be found only among those who lack daas: אֲשֶׁר תִּפּוֹל – הַקִּנְיָה – רַק בְּחִסְרֵי הַדַּעַת. It sounds as though the Mesillas Yescharim is saying that the middah of kinah stems from a lack of daas.

Now, there are other bad middos, but they don't seem to reflect lack of daas – taavah, for instance. A person might be very intelligent, but being human, he has desires. The same is true of the craving for kavod – a person might yearn for honor even if he is in full possession of daas. Why is only kinah considered a lack of daas? In what way does it differ from other bad middos?

There is another middah that sounds similar to kinah, but it's actually very different. That's the middah of chemdah. The Torah commands us not to covet other people's belongings: לֹא תַחְמַד בֵּית רֵעֶךָ לֹא תַחְמַד אֲשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדוֹ וְאִמְתּוֹ וְשׂוֹרוֹ וְחִמְרוֹ וְכָל רֵעֶךָ. Chemdah happens when you see that someone else has something that you like – a nice house, or a lot of money – and you want it also.

Kinah, in contrast, is when a person sees something that someone else has, which he doesn't have, and besides wanting that item – similar to chemdah – he also feels anger toward the person who has it. Not only does he desire his neighbor's house, but he's

also angry that his neighbor has it and he doesn't.

### Hashem's Jealousy

In the Torah, the word kinah is also used not just in the context of jealousy, but also in the context of anger, as in the phrase קָל קִנְיָא. The meforshim explain that this means Hashem gets angry at the goyim. Why is anger referred to as kinah? Because kinah comes along with ka'as.

What is the reason for that anger? That's the lack of daas associated with kinah. When a person sees that someone else has something and he not only wants it, but feels that it was taken away from him and given to the other person, he gets angry: He has my house – and because he has it, I don't have it.

This attitude reflects a lack of daas, because how does the fact that someone else has something mean that it was taken away from you?

Later, when the Mesillas Yescharim discusses kinah (ch. 11) and explains how to work on cleansing yourself of this trait, he says that a person must internalize Chazal's statement that אין אדם נוגע במה שיהיה לו. Every person has what is meant for him, in exactly the right amount. What you have is what you have and what someone else has is what he has – that's the way it's supposed to be, and that's the way it's going to be. What's his has nothing to do with you.

If you internalize that, and realize that there's no reason why what someone else has should have been yours, you won't have kinah. You might still have chemdah: "Ah, I see it, and I like it." And you have to work on that too. But that's not the lack of daas of kinah, where you feel that the other person took something away from you.

Kinah is what Korach fell victim to. He not only wanted the nesius or the kehunah, in the manner of chemdah; he felt that these privileges had been taken away from him. This filled him with kinah, an aspect of which is kaas, and that's what prompted him to foment an entire machlokes – to get what was "rightfully his." That's the lack of daas of the middah of kinah.



BELOW IS AN ENGLISH ADAPTATION OF THIS WEEKS' PARSHA PREVIEW WHICH CAN BE HEARD LIVE EVERY WEDNESDAY AT 2:15 PM

### Flipsides of the Same Trait

The Orchos Tzaddikim discusses all the various middos, presenting the negative aspects of a bad middah and also, very often, the positive applications of that same middah. After explaining how bad kinah is, he adds that there's a good type of kinah too.

Good kinah is what we call being a kana'i. That's someone who, upon witnessing a chillul Hashem – when someone is flouting HaKadosh Baruch Hu's will, or defying the Torah – will get up and fight for Hashem's honor.

The flipside of jealousy, then, is the righteous anger that prompts you to fight someone else's battle. For instance, when Yehoshua saw others speaking words of nevuah that seemed to undermine Moshe, he stood up for Moshe's honor, and Moshe responded, **הִמְקִינָא אֶתָּה לִי**.

But what does standing up for someone else's rights have to do with jealousy?

According to what we've explained, the negative manifestation of kinah is when someone sees another person's possession as rightfully his own,

and therefore becomes consumed with envy and anger. He's treating the other person's possessions as his own.

Likewise, a kana'i doesn't just protest wrongdoing – he actually feels that the chillul Hashem is an offense to him personally. It wasn't just Hashem's honor that was slighted – his honor was slighted. When Yehoshua was mekaneh for Moshe Rabbeinu, he wasn't just standing up for Moshe's honor – he felt personally offended. That's the positive side of the middah of kinah.

The danger of kinah is that when a person gets angry at someone else for having what he thinks is rightfully his, he can easily come to machlokes. But the constructive manifestation of kinah is the feeling that HaKadosh Baruch Hu's kavod is my kavod, and if His kavod is slighted, my kavod was slighted, and I'm going to react.

Gut Shabbos.